

KÓSA
ERIKA

Már kislányként is falkavezér volt

Kósa Erika óvónőből lett az ország egyik leggazdagabb asszonya. A kilencvenes években egy osztrák vállalatnál volt biztosítási tanácsadó, majd három társával – köztük a férjével – saját céget alapított. Tavaly ősszel indított akadémiaján az elmúlt huszonhét év során összegyűlt tapasztalatait igyekszik átadni másoknak. Az ötvenhárom éves üzletasszonynak két lánya és egy unokája van.

M – Ha rossz kedve van, mit szokott csinálni? Elmegy vásárolni?

– Volt már rá példa.

– És olyankor mit vesz?

– Mindig cipőt.

– Hány cipője van?

– Annyi, mint egy nőnek.

A nők szeretik a cipőket, az üzleti világban pedig elvárás, hogy az embernek megfelelő legyen a megjelenése.

– A cipők iránti rajongásának köze lehet ahhoz, hogy gyerekkorában mások kinőtt cipőit hordta?

– Biztosan. A rokonoktól kapott cipőket hordtam, és biztos, hogy ez máig ott munkál bennem. A gyerekként megélt sebek nagyon mélyek, az ember egy életen át emlékszik rájuk, és próbálja őket kompenzálni. Amikor gyerekként törte az ujjaimat a cipő, amit kaptam, megfogalmazódott bennem, hogy egyszer majd szeretnék venni magamnak olyan cipőt, ami új, és ami valóban tetszik.

– Szegények voltak?

– Nem voltunk jómódúak. A barátnőm az orvos lánya volt, és amikor az édesanyja tél közepén megkérdezte, akarok-e a vajaskenyermel mellé paradicsomot, azt hittem, viccel. Falusi lány vagyok, paradicsomot mi csak júniustól szeptemberig láttunk, amikor szezonja volt. A szüleim kalákában építették a házunkat, és a teát citrompótlóval ittuk, mert a citrom drága volt. Édesanyámnak köszönhetem, ahogyan a pénzhez állok. Amikor nyafogni kezdtem, hogy szeretnék új farmert, ő megmutatta a táskáját: „Látod, kislányom, ebben a borítékban van a pénz, amit kölcsönkértem a szomszédától, és vissza kell adni, ebben, amit a banknak fizetünk és ebben, amit ételre költhetünk. Melyikből vegyem el, hogy neked új farmered legyen?” Amikor ma a lá-

nyom elmegy három utcával arrébb tanokolni, mert tudja, ott olcsóbb a benzin, úgy érzem, valamit én is jól csináltam.

– Még életemben nem hallottam Csokonyavisontáról, ahol felnőtt.

– Pedig neves falu. Egy hosszúfalú Somogyban, ami arról nevezetes, hogy remek gyógyvize van.

– Az ott élő emberek megértették, ami önnel történt?

– Rendszeresen járok vissza a falumba, ahol díszpolgárrá avattak és ahol annak idején óvónőként dolgoztam. Büszkén mondhatom, én voltam a falu első díszpolgára, de 2016-tól már van egy második is, egy fantasztikus pedagógus, aki az iskola igazgatója volt. Ez egy 700 éves falu 1500-2000 lakossal és komoly kulturális étellel, én pedig igyekszem őket támogatni, ahogyan csak tehetem.

– A tipikus női történet, amivel találkozom, az önével éppen ellentétes. A gyes alatt sokuknak megváltoznak a prioritásai, és gyerek mellett már nem is tudják vállalni a napi 12-14 órás munkaidőt, ezért pályát módosítanak, és általában abba az irányba, ami közelebb áll a hagyományos, gondoskodó női szerephez. Ön ehhez képest óvónőként kezdte, és hároméves volt a nagyobbik lánya, amikor az üzleti világra váltott. Tudatos döntés volt?

– Imádok emberekkel foglalkozni, és ebben a két szakma közös. Már diákkoromban diákkört, színjátszókört vezettem és mindig szerepet vállaltam a közösségekben. Ez az adottságom korán megmutatkozott, már hatéves koromban én akartam megszervezni, irányítani, levezényelni dolgokat. Bennem születésemtől ott volt az a plusz, ami miatt állandóan többre törekedtem. Igyekeztem úgy viselkedni, hogy a többiek elfogadjanak és rám hallgassanak. Falkavezér voltam kiskorom óta.

– Sheryl Sandberg, a Facebook női vezetője azt írja az életrajzi könyvében, szerinte azért nincs sok női vezető, mert az önhöz hasonló habitusú kislányokat a környezetük megbélyegzi, nem támogatják a vezetői törekvéseiket. Egyetért vele?

– Ez valóban nem könnyű helyzet, mert a törekvés, miszerint az ember szenvedélyesen keresi a kihívásokat, nem normális dolog. Különc viselkedés, hogy valaki nem akar besimulni az átlagosba. A tanárok se szeretik azt a gyereket, aki mindenbe belekotyog, akinek mindig van véleménye. Ő a problémás gyerek, nehezebb vele bánni, mint az átlagossal. Nagyon szerencsés vagyok, hogy kitűnő tanáraim voltak kisiskolás koromtól fogva. A hatéveskori tanítónénim, aki megtanított írni, most karácsonyra kötetnyt hímeztet nekem, mert tudja, hogy imádok főzni. A családomon kívül én a tanáraimtól tanultam illemt, nagyvonalúságot, pontosságot és fegyelmet, ők hoztak nekem kedvet és bátorítást ahhoz, hogy továbbvigyem, amit tőlük kaptam. Egészségügyi szakközépiskolát végeztem, képzett ápoló vagyok, és már a diákkollégiumban külön szabályok vonatkoztak rám, mert én az iskola mellett irodalmi színpadot vezettem és hosszútávfutó is voltam. A kötelező szilencium idején azt csinálhattam, amit akartam, amíg nem voltak rossz jegyeim. Rám nem vonatkoztak a szabályok, mert mindig többet vállaltam az átlagnál, a tanáraim pedig engedték, hogy szabadon kibontakozhassak. A szabadságot erősítették bennünk, nem a szabadosságot.

– Nem élte meg éles váltásként, amikor óvónőből biztosításközvetítő lett?

– Én azt gondoltam, életem végéig óvónő leszek. Imádom a gyerekeket, szeretek velük foglalkozni, fantasztikus látni, ahogy nyílik az értelmük. Jó óvónő voltam, és

nem azért hagytam el a pályát, mert nem szerettem, hanem mert rákényszerítettek. Az akkori vezető óvónő nem értékelte a munkámat, pedagógusnapon csak azért nem kaptam jutalmat, mert nekünk Opelünk volt, neki meg Skodája. Mélyreható volt az élmény, ahogy álltam az ajtajában és nem értettem, mi köze a körülményeinknek a teljesítményem megítéléséhez. Ott és akkor elment a kedvem a küzdelemtől. De ez nem úgy ment, hogy ha nem leszek óvónő, akkor elmegyek biztosításközvetítőnek. Küzdelmes, nehéz időszak volt, hosszan vívódtam, mit kezdjek magammal. Abban biztos voltam, hogy azt az óvodát elhagyom, de azt nem tudtam még, hogy a pályát sem folytatom.

– **Újsághirdetéseket böngészett?**

– Találnom kellett valamit, mert ott volt már a kicsi gyerekem. Így találtam rá az osztrák cég hirdetésére, ami éppen akkor érkezett az országba.

– **És megtetszett, hogy ez egy teljesítményalapú világ volt?**

– Nem tetszett meg, de nekem akkor nem volt választásom. Olyan ismeretlen területbe vágtam, ahol nem állt rendelkezésre minta. Se szakkönyvek nem voltak, se telefonom nem volt 1990-ben. Lehetetlen helyzetbe kerültem, de valamit csinálnom kellett, és a törekvés, ami egész életemen át hajt, azt mondatta, hogy akkor most ezt fogom megtanulni. Édesanyám arra tanított, amibe belekezel, addig csinál, amíg a célotat el nem éred. Ne hagyj abba, ne add fel, keresd, amíg meg nem találsz. Elmentem egy szemináriumra, aminek a díja tízezer forint volt, háromhavi fizetésem. Kölcsön kellett kérnem, hogy el tudjak menni, de tudtam, meg fogom tanulni ezt a szakmát és sikereket fogok elérni benne, ahogy mindenben, amihez hozzáfogtam.

– **Ez a hosszútávfutók szívóssága?**

– Abszolút. És akkor megtetszett, ahogy ezek az emberek beszéltek, és amit mondtak. Tetszett az üzleti fegyelem és rend, illet korábban nem láttam. Itt nem lehetett mellébeszél, elvárások voltak, és jó volt oda tartozni. Életem meghatározó tíz éve volt, amit náluk töltöttem, és nagyon megszerettem ezt a területet, mert megtaláltam benne az embert. Mindig mindenben az embert és az érzelmet keresem, márpedig a biztosításban erősen ott az ember, az érzelmek, az értékek és a család védelme.

– **Mitől lesz valakiből vezető?**

– Amikor kezdtem, még nem is hallottunk Daniel Golemanról és az érzelmi intelligenciáról, de gyerekkorom óta olyan dolgokat teszek, amiből kiderül, hogy ne-

kem megadatott. Én édesanyámtól örököltem, neki köszönhetem, ahogy az emberekhez, a családomhoz, a szomszédaimhoz közelítek. Ha nem ilyen lenne a személyiségem, nem tudtam volna ilyen sikereket elérni. Meggyőződése, egy ember sikere leginkább attól függ, hogy jön ki embertársaival. Lehet a legjobb ötlete és a legjobb szakember, ha nem jön ki másokkal, nem tudja elérni, hogy a szenvedélyét, ötleteit, célját mások átvegyék. Ez igaz a magánéletre és az üzleti életre is. Amit mondok, azt az emberek elfogadják, betartják és tisztelnek érte, mert a segítségével ők is elérik a céljaikat. Elsőként haladva az úton olyan utakra viszem őket, aminek a végén siker várja őket. De soha nem küldtem senkit előre, nem mondtam, hogy menjetek, hanem inkább azt, gyertek velem. Olyan vezető voltam, aki ugyanazt megtette, amit ők, lementem a bányába bányászni a bányászaimmal, nem fentről dirigáltam. Nemcsak irányítottam, mint egy menedzser, hanem magam is megtettem, amit elvártam. Ez jó minta, mert tanítani úgy lehet legjobban, ha megmutatjuk, mit hogy kell csinálni.

– **Egy cég mindennapjaiban ugyanazok a problémák merülnek fel, mint egy óvodában? Pisti elvette a homokozólapát, és adja vissza?**

– Mondhat bárki bármit, mind emberek vagyunk, és az érzelmeink irányítanak minket. Akinek az érzelmi intelligenciája eléri azt a szintet, hogy a kapcsolatai építését és ápolását harmónia uralja, annak mindenhová lesz kulcsa. Hiszek az élő emberi kommunikáció erejében, hiszem, hogy egy e-mail nem ér fel a személyes kontaktussal. Az én munkám, akár pedagógusként, akár üzletkötőként vagy vezetőként csak úgy működött, hogy hús-vér valójában ott volt velem a másik ember, és éreztem, milyen atmoszféra vesz minket körül. Jó a közelében lenni? Jó az illata? Bájos, jó a társaságában lenni? Harmónia vesz minket körül? Egész életemben a kommunikáció a munkaeszközöm, azzal érem el az eredményeimet.

NÉVJEGY

- 1964-ben született, egy fiú- és egy lánytestvére van. Egészségügyi szakközépiskolát és óvónőképző főiskolát végzett.
- Nyolc év után hagyta el a pedagógusi pályát és kezdett biztosítási közvetítői munkába. 1999-ben társaival együtt alapította meg a Brokemetet, 2012-ben új vállalat csoportot hozott létre Consequit Group néven.
- Négy évvel később eladta alkusz cégét, hogy megalapítsa a Kósa Erika Akadémiát. Egyike az ország 50 legbefolyásosabb üzletemberének.
- Férjével 27 éve él boldog házasságban. Szülőhelye, Csokonayvisonta díszpolgára.
- A Hungarian Business Leaders Forum tagja. Több társadalmi feladatot vállal, leginkább a fiatalok fejlesztésében.
- 2012 februárjában Magyarország társadalmi, kulturális és gazdasági fejlődéséért végzett példaértékű munkájának elismeréseként a HBLF „Visionary Leadership” díjában részesült.

– **Ez a lapszám az erős nő témája köré épül, és a szerkesztőségben vita alakult ki, amikor erről beszélgettünk. Ön mit gondol, rosszul viselik a férfiak az erős nőket? Érezte valaha, hogy a férfiakban viszolygást kelt az erős nő?**

– Szerintem nincs olyan, hogy erős nő, mert minden nő erős. A gond az, ha egy nő azt hiszi, ez az erő nincs meg benne, mert nem talál rá. Meggyőződése, hogy a férfiak szeretik az erős nőket és tisztelik azokat, akiknek van bátorságuk ezt kimutatni. Nem az a női erő, hogy vajúrok leszünk, hanem az, hogy a nőiességünket nem a dekoltázsunkkal hangsúlyozzuk. Női erő, hogy a nőiességünket méltósággal tudjuk viselni. Az a nő, aki tudatában van az erejének és ezt jól tudja használni, előnyben van, akár férfitársaságban, akár nők között.

– **A Kósa Erika Akadémiát milyen indíttatásból hozta létre?**

– Egyrészt bátorítást szeretnék adni a fiatal nőknek, hogy karrier mellett is alapítsanak családot, vállaljanak gyereket. Ma nagyon rossz tendenciát mérünk, a harminc- és negyvenes generációban igazán kevés nő szül. Ha ez így folytatódik, a mai húszévesek közül 40%-nak nem lesz gyereke negyvenéves korára. Ez a téma szívügyem pedagógusként, édesanyaként és nagymamaként. Ma sok olyan üzletasszony van, akik karriert csináltak, beutazták a világot, jó jövedelmük van, csak közben elfelejtették a saját életüket élni, és negyvenévesen nincs se párjuk, se gyerekük. Ez nem jó irány, ezt meg kell állítani. Mintát kell mutatni, olyan egészséges családokat, ahol együtt van apa, anya és a gyerekek. A legfontosabb, hogy a gyerekek mit látnak otthon. Ha a papa, mama munkanélküli, és az a szlogen otthon, hogy ennyiért fel se kelek reggel, az nem jó minta, nem ad egészséges jövőképet ahhoz, hogy ne csak külföldön, de itthon is találjanak maguknak otthont és olyan munkalehetőséget, amiért érdemes tanulni.

– **Változna valami attól, ha a gyerekekre koncentrálna kezdenék tanítani a felelős hozzáállást a pénzügyeinkhez?**

– Nem elég ma egy nyolcévest arra tanítani, legyen takarékos, ha a szüleitől nem ezt látja, mert a leggyorsabb másolás a mintából jön. Olyan társadalomban élünk, amiben sokkal többet fogyasztunk, mint amire szükségünk van. És ma nemcsak az fogyaszt, aki megengedheti magának, hanem az is, aki nem. Nem azt mondom, hogy ne egyél fánkot, ne igyál kólát, ne vegyél cigarettát és kávé. Tedd, amihez kedved van, csak tarts mértéket, és figyelj az ár-érték arányra. Ha fánk, ne a benzinkútnál vedd meg, mert ott drágább, és utazás előtt készíts be otthon vizet, ne mérregdrágán vedd meg ott, ahol megszomjazol.

– Ezekre a részletekre milliórdósként is odafigyel?

– Nemcsak én, a gyerekeim is. Ha tudom, hogy két utcával lejjebb ingyen lehet parkolni, akkor oda állok, és gyalogolok kétszáz métert.

– Meg tudja mondani, hogy miért?

– Mert nem szeretem feleslegesen költeni a pénzemet. De a nagyobbik lányom is képes felhívni a kisebbiket azzal, nehogy otthon hagyja a diákbérletét, ha moziba megy. Nem azért, mert nem tud kifizetni száz forinttal többet, hanem mert nem fizet ki olyat, amit meg is tudna tartani. A pénzügyi tudatosság fontos. Ha valaki bevásárlólista nélkül megy az üzletbe, olyasmit is megvesz, amire nincs szüksége.

– Ezek szerint nem azt éli meg szabadságnak, hogy nem kell a pénzre figyelnie.

– Szerencsésnek érzem magam, hogy megadatott úgy is élnem, amikor nem jutott mindenre, és amikor le kellett mondanunk dolgokról. A mai bőséges kínálat borzasztó csáberővel bír, és mindenről hajlamosak vagyunk érzelmi úton dönteni. Ha azt halljuk, last minute út ennyi-

ért, vagy ha kettőt veszel, olcsóbb, akkor is megvesszük, ha nincs rá szükségünk. A pénzügyi tudatosságban leginkább a pazarlás ellen próbálok szót emelni. Pazarlás, ha valaki pusztán kényelemből többet fizet valamiért. Pazarlás, ha parkolhatna kicsit odébb ingyen, de kényelemből közelebb akar parkolni, vagy ha bevásárlásnál nem visz magával szatyrot. Nem azt mondom, hogy ne igyon kapucsínót, ha szeret. De ne menjen hitelből nyaralni, mert az nagyon drága, a gatyája is rámeleg. Nem szabad, hogy a vágyaink felelőtlen döntésekre késztesse. Ha nincs pénzünk elutazni, nem az a megoldás, hogy hitelt veszünk fel, hanem az, hogy kirándulni megyünk, és olyan élményeket gyűjtünk, amik nem kerülnek sokba.

– Nem félt soha, hogy a gondoskodó, női oldalát bevigye a vezetési stílusába? Vitt be vezetői ülésre frissen sütött pogácsát?

– Vittem, és ez a mai napig így van. Miért ne? Édesanyámtól azt láttam, a nő

kiszolgálja a családot. Számomra alap, hogy a családomról én gondoskodom. Van két lányom, és ők pontosan ugyanilyenek lettek, aminek én nagyon örülök. Ha vezetőként este hosszan dolgoztam, az éjszaka kából csíptem ki valamennyit azért, hogy másnap legyen étel a családom asztalán. Van, aki azt mondja, ha ötkor hazaér, fáradt, és nincs kedve már csinálni semmit. Hogy? Én nyolc és tizenegy között értem haza, de vagy felkeltem reggel korábban, vagy éjszaka fent maradtam, de otthon mindig volt főtt étel. Mert ha anya nincs otthon, legalább a gondoskodásom jele legyen ott a családomnak. Hogy fáradt voltam-e? Persze, hogy fáradt, de boldog fáradt.

– És akkor a hagyományos nemi szerepek mentén a férje kezeli a családi kasszákat? Akkor is, amikor a saját cégükben ön volt az egyik tulajdonos 43%-kal, a férje pedig a vezérigazgató 1%-kal?

– Én nem mondom senkinek, hogy ez a jó és ezt így kell csinálni, de nálunk huszonhét éve jól működik, és nem is tudnám az életet másként elképzelni.

– A férjétől kér pénzt?

– Igen, és ez mindig így volt attól függetlenül, ki mikor mennyit keresett. A cég osztalékában az enyém volt a nagyobb rész, de ennek nem volt jelentősége, mert mi egyek vagyunk, egy család. Ő az én ötven százalékom, én pedig az övé. Ilyen az életünk huszonhét éve, közösen hozzuk a hétköznapi döntéseinket is. Nehéz lenne nélküle bármit eldöntenem, bármit is veszek, szeretem vele megbeszélni. Az én szememben a férfi adja, amitől egy család biztonságban érzi magát. Nekem ő a támaszom, ő az apa, a férfi, és szükségem van rá attól függetlenül, mennyire erős nő vagyok. Ha rákényszerülnék, persze én is tudnám a bankszámlánkat vezetni vagy csekkeket fizetni, de nekem ez az érzelmi szereposztás nagyon fontos, és ez mindig így volt és mindig így lesz.

– Nem tudom önről elképzelni, hogy a barátnőivel leüljön csevegni, vagy hogy felhívja hajnali háromkor a barátnőjét egy lelki krízis miatt. Jól gondolom, hogy nincsenek barátnői?

– Baráti párok vannak a környezetünkben, barátnőim viszont nincsenek, a férjemmel és a gyerekeimmel élek lelki életet. Ezt a fajta barátnői viszonyt nem igénylem, nekem ilyen értelemben barátnőim soha nem is voltak. Én az a típus vagyok, aki inkább magába kapaszkodik, és valószínű, hogy az erő is azért van ott bennem, mert megtalálom magamban. Ha valami gondom van, azt én magam szeretem megoldani.

Oravecz Éva Csilla

THE HEAVY ENTERTAINMENT SHOW
TOUR 2017

ROBBIE WILLIAMS

PLUS SPECIAL GUESTS
GIGGLE

2017. AUGUSZTUS 23. BUDAPEST
GROUPAMA ARÉNA

RU

Az új THE HEAVY ENTERTAINMENT SHOW album már a boltokban
LIVE NATION PRESENTATION BY ARRANGEMENT WITH X-ray AND MUSIC HUB

Café Royal

Slingshot ORIGO Blikk

JÉBYEK: TICKETS.ROBBIEWILLIAMS.COM / TICKETPRO.HU / LIVENATION.HU